

5. 10. 2025

Knihovna má být otevřená, když lidé mají čas přijít

Knihovna je důležitou službou veřejnosti, která zajišťuje nejen přístup ke knihám pro studium nebo k celoživotnímu vzdělávání, ale také k široké škále dostupných kulturních a vzdělávacích akcí. Knihovna je také místo, kde se dá jen tak být, číst a relaxovat. Proto by měla být dobře dostupná veřejnosti nejen v rovině místa, ale také času. Jednoduše, aby knihovny dobře sloužily veřejnosti, mají mít otevřeno tehdy, kdy mají lidé čas do nich chodit.

„*Nemám čas/nevyhovuje mi otevírací doba*, to patří mezi nejčastěji uváděné důvody, proč lidé nechodí do knihovny v průzkumech zpětné vazby na služby knihovny,“ komentuje Tomáš Řehák, ředitel Městské knihovny v Praze (MKP). Městská knihovna v Praze se snaží být knihovnou maximálně dostupnou. Její síť tvoří 48 poboček po celé Praze a v tuto chvíli se završuje dlouhodobý proces rozšiřování dostupnosti knihovních služeb v čase. „Rozšíření otevírací doby poboček MKP byl jeden z cílů přechodu na RFID technologii, což bylo spojeno s instalací samoobslužných zařízení do výpůjčního procesu,“ dodává Řehák.

Milníkem v realizaci projektu bylo otevření prvního kiosku v roce 2022, tedy zcela samoobslužné půjčovny knih v obchodním centru Westfield Černý Most následované otevřením pobočky Velký mlýn v roce 2023. Knihovna Velký mlýn je mimořádná tím, že je po většinu své otevírací doby provozována v režimu bez obsluhy, a to v době, kdy je otevřena kavárna, která je s knihovnou prostorově propojená. „Knihovnice a knihovníci se většinu času věnují jiným činnostem než zajišťování výpůjčních služeb. Zejména je to příprava a realizace akcí pro veřejnost, rozvíjení spoluprací a zapojení do místního života,“ vysvětluje Řehák.

Letos byla zahájena další fáze projektu spočívající v rozšiřování otevírací doby vybraných poboček. „V červnu se o osm hodin rozšířila otevírací doba pobočky Lužiny (Praha 13), která se v tomto ohledu stala pilotním a testovacím pracovištěm. Ale zásadním přelomem je otevření Ústřední knihovny o víkendu,“ říká ředitel Tomáš Řehák. Následovat by měla v listopadu ještě pobočka Barrandov (Praha 5), v příštím roce pak Dům čtení (Praha 10), Jezerka (Praha 4) a Dejvice (Praha 6).

Ústřední knihovna (ÚK) je knihovna s výbornou dostupností, jen pár minut od stanice metra Staroměstská. Nabízí 220 studijních míst a volný výběr knih. Víkendová otevírací doba byla tedy jasným řešením úvah, jak ještě více zpřístupnit její služby široké veřejnosti. Nově má ÚK otevřeno v sobotu i v neděli. „To je zcela zásadní informace zejména pro pražské studující, kteří marně shánějí místa ke studiu nebo studijní materiály na poslední chvíli. Stejně tak se radují ti, kteří chtěli spojit návštěvu knihovny s dalšími víkendovými cestami do centra města,“ doplňuje Tomáš Řehák.

Otevřeno je v sobotu i v neděli od 10 do 18 hodin. Část otevírací doby je provozována v režimu bez obsluhy. V sobotu je otevřeno bez obsluhy od 10 do 13 hodin, v neděli je tento režim nastaven po celou otevírací dobu.

Co přesně znamená knihovna bez obsluhy? Vstup do knihovny je umožněn pouze po načtení platného čtenářského průkazu Městské knihovny v Praze patřící osobě starší 15 let. Dostupné jsou výpůjční služby (půjčování a vracení knih) a také prostor knihovny pro studium nebo setkávání.

Více o službách Ústřední knihovny o víkendu na <https://www.mlp.cz/cz/novinky/3131-ustredni-knihovna-bude-mit-vikendovy-provoz/>.